

Motion till riksdagen 2011/12:Fi20

av Jens Holm m.fl. (V)
med anledning av prop. 2011/12:143

Auktionering av utsläppsrätter

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att minst 50 procent av intäkterna från auktionering ska gå till nya klimatåtgärder.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att reglera prissättningen på utsläppsrätter.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att Sverige ska verka för att gratistilldelningen av EUA upphör.
4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att riksdagen fr.o.m. 2013 årligen delges en uppföljning av auktioneringen av utsläppsrätter.

Motivering

Propositionen föreslår lagändringar som kompletterar Europeiska kommissionens förordning om auktionering av utsläppsrätter. Vänsterpartiet ser positivt på de lagförslag som avser förhindra otillbörlig marknadspåverkan och marknadsmissbruk. Med anledning av den omfattande betydelse auktionering av utsläppsrätter får för klimat och ekonomi menar Vänsterpartiet att ett antal ramar för klimatpolitiken bör fastställas.

Nästa år är det dags för den tredje fasen (2013–2020) av EU:s utsläppshandelssystem, EU ETS. ETS är EU:s viktigaste styrmedel för att minska utsläppen av växthusgaser. Det går därför inte att nog understryka vikten av ett robust och välfungerande handelssystem. I dagsläget fungerar systemet undermåligt. Vid inledningen av den nuvarande perioden (2008–2012) låg priset på 25 euro/ton. Därefter har priset successivt sjunkit. I dagsläget har priset på utsläppsrätter rasat ned till rekordlåga 6–7 euro/ton. Ska systemet fungera måste priset vara långt mycket högre än så. För att säkerställa att

Fel! Okänt namn på

systemet verkligen levererar de utlovade utsläppsminskningarna har klimatkommissionär Connie Hedegaard utlovat översyn av systemet innan årets slut (Reuters 19/4-12, <http://www.reuters.com/article/2012/04/19/environment-carbon-eu-idUSB5E8EK02G20120419>).

Vad denna översyn kommer att innehålla är i dagsläget oklart. Vänsterpartiet anser att det är viktigt att Sverige ger sitt bidrag till hur systemet ska kunna förbättras. I denna motion presenterar Vänsterpartiet några konkreta förslag till detta.

Öronmärk intäkter till klimatåtgärder

Enligt EU:s direktiv om handel med utsläppsrätter ska minst 50 procent av intäkterna från auktioneringen av utsläppsrätterna gå till klimatåtgärder. Enligt regeringens beräkningar kommer auktioneringen av ca 10 miljoner utsläppsrätter (EUA) att inbringa ca 1 miljard kronor 2012, 2 miljarder kronor 2013 samt drygt 2 miljarder kronor 2014. Regeringen öronmärker inte dessa intäkter, utan man tillför dem endast till statsbudgeten.

Vänsterpartiet menar att Sverige ska leva upp till EU:s direktiv för att stärka det nationella och internationella klimatarbetet och menar att samtliga intäkter borde gå till detta ändamål. Regeringen bör återkomma med förslag om att minst 50 procent av intäkterna från auktionering av utsläpp i Sverige ska gå till nya klimatåtgärder. Detta bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

Höj EU:s klimatmål till 2020

På sidan 20 framgår att "Ändringsdirektivet har som utgångspunkt att den sammanlagda mängden utsläppsrätter i gemenskapen ska minska linjärt räknat från mitten av perioden 2008–2012 så att systemet med utsläppshandel med tiden ger gradvis tilltagande och förutsägbara minskningar av utsläppen. På detta sätt ska gemenskapens åtaganden att åstadkomma en minskning av utsläppen med 20 procent till 2020 uppnås." Vi menar att detta är otillräckligt då EU anslutit sig till IPCC:s forskningsrapport som kräver minskningar på 25–40 procent i den utvecklade världen till 2020. Ska den rika delen av världen nå detta mål måste Sverige och EU gå före. Regeringen bör driva kravet att EU höjer sitt klimatmål till minst 30 procent till 2020.

Sätt golv för priset på utsläppsrätter

Ett alltför lågt pris på utsläppsrätter riskerar att haverera systemet. I skrivande stund ligger priset på omkring 7 euro/ton. Ett fungerande system kräver ett betydligt högre pris än så. För att motverka ett havererat system kan man antingen skära ned utbudet av EUA genom en s.k. set aside eller sätta ett lägsta pris på utsläppsrätterna, ett s.k. golvpris. Regeringen bör verka för att

Fel! Okänt namn på

set aside och golvpris blir reella verktyg för att garantera en lägsta acceptabel prisnivå för utsläppsrätter. Detta bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

Urholka inte handelssystemet

Naturvårdsverket har i ansökan begärt att Sverige ska få släppa ut 30,2 miljoner ton för 2013. Detta ska successivt minska till 24 miljoner ton 2020. I dag släpper svensk industri inom handelssystemet ut knappt 23 miljoner ton. Om Naturvårdsverkets ansökan bifalls får Sverige 7 miljoner ton extra utsläppsrätter gratis jämfört med i dag. Med en ökad gratistilldelning försämras möjligheterna att få ett robust handelssystem med ett rimligt pris på utsläppen. Regeringen bör därför driva att Sverige ska verka för att gratistilldelningen av EUA upphör. Detta bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

Årliga uppföljningar av auktionering av utsläppsrätter

Vänsterpartiet menar att propositionen förtjänstfullt i förslag på reglering uppmärksammat risker med systemet. För att tillgodose en demokratisk insyn i hur de finansiella instrumenten fungerar för att reglera marknaden bör regeringen verka för att riksdagen fr.o.m. 2013 årligen delges en uppföljning av auktioneringen av utsläppsrätter. Detta bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

Stockholm den 26 april 2012

Jens Holm (V)

Ulla Andersson (V)

Siv Holma (V)

Kent Persson (V)

Torbjörn Björlund (V)

Hans Linde (V)